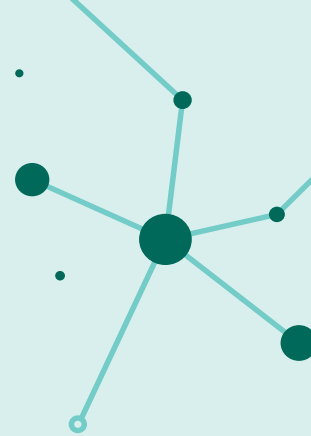

Diabetesforum 2021

Forskningsforum tirsdag 27. april

Kl. 09.00 **Åpningshilsen ved leder av programkomiteen**

Kl. 09.10 **Innledende plenumsforedrag**

Chair: Lars Krogvold

1. Prevention of type 1 diabetes – status and opportunities

Michael Knip, University of Helsinki and Helsinki University Hospital

2. Secondary prevention at onset of type 1 diabetes

• DiVid Lars Krogvold, Oslo University Hospital

• Azitromax-survey Frida Sundberg, The Queen Silvia Children's Hospital, Gothenburg

Kl. 10.30 **Pause**

Kl. 10.50 **Social inequalities and ethnic variation in diabetes**

Chair: Inger Njølstad

1. Healthy Choices and the social gradient – factors for health and risk of disease through the life course

Inger Njølstad, UiT The Arctic University of Norway

2. Incidence, prevalence and social inequalities in type 2 diabetes in Norway

Paz Lopez-Doriga Ruiz, Department for Chronic Diseases and Ageing, Norwegian Institute of Public Health

3. Type 2 diabetes in the Sami population. Results from the SAMINOR Study

Ann Ragnhild Broderstad, Centre for Sami Health Research, UiT The Arctic University of Norway, and University Hospital of North Norway, Harstad

4. Trends in diabetes and treatment target achievement. The Tromsø-Study 1994-2016

Laila Hopstock, UiT The Arctic University of Norway

Kl. 12.10 **Pause**

Kl. 13.10 **Diabetes and Regenerative Medicine**

Chair: Helge Ræder

1. Gene editing and human stem cell based models of diabetes

Timo Otonkoski, University of Helsinki

2. Manipulating islet plasticity in order to cure diabetes

Simona Chera, UiB, University of Bergen, Geneva

3. Beta cell replacement therapy in the next ten years

Hanne Scholz, Oslo University Hospital

Diabetesforum 2021

Kl. 14.10 Pause

Kl. 14.30 Impact of variable glycemia

Chair: Marit Graue and Ane Wilhelmsen-Langeland

- 1. Psychological impact of hypoglycemia**
Frans Pouwer, University of Southern Denmark
- 2. Glucose variability and mood**
Maartje de Wit, Amsterdam University Medical Center, Department of Medical Psychology
- 3. Hypoglycemia among older people in home care**
Monica Herman, University of Western Norway University of Applied Sciences

Kl. 15.30 Pause

Kl. 15.50 Atherosclerosis in diabetes

Chair: Kåre I. Birkeland

- 1. Cardiovascular risk and risk factor management beyond statins and antihypertensives**
Naveed Sattar, University of Glasgow, Scotland
- 2. Atherosclerosis in diabetes - from bench to bedside**
Kjetil Retterstøl, UiO University of Oslo
- 3. Should prevention of atherosclerosis in type 1 diabetes start in childhood?**
Hanna Dis Margeirsdottir, Oslo University Hospital

Kl. 17.10 Pause

Kl. 17.20 Oppsummering av dagen

Panel deltakere: Representanter fra programkomiteen

Diabetesforum 2021

Forskningsforum onsdag 28. april

Kl. 08.00 Personalized nutrition and Diabetes

Chair: Siren Nymo

- 1. Intermittent fasting and metabolic health**
Tine Sundfør, Kristiania University College
- 2. Individual metabolic responses to diet: Mechanisms and consequences**
Simon Dankel, University of Bergen
- 3. Food intake and circadian rhythm and metabolic health**
Andreas Pfeiffer, Dept. Endocrinology, Metabolism and Nutrition Charité Universitaetsmedizin Berlin

Kl. 09.20 Pause

Kl. 09.30 Late breaking news

Chair: Trond G. Jenssen

- 1. Cardiovascular and renal risk in type 1 and type 2 diabetes**
Jan Eriksson, Uppsala University Hospital, Sweden
- 2. Beta-cell function one year after gastric bypass and sleeve gastrectomy in patients with morbid obesity and type 2 diabetes: an RCT (Oseberg Study)**
Dag Hofsvø, Vestfold Trust Hospital
- 3. Covid-19 – Risk of fatal outcomes in people with type 1 and type 2 diabetes**
Naveed Sattar, University of Glasgow, Scotland

Kl. 10.30 Pause

Kl. 10.45 Type 2 diabetes pathogenesis – update 2021

Chair: Kåre I. Birkeland

- 1. Does type 2 diabetes start in utero?**
Allan Vaag, Steno Diabetes Center, Copenhagen, Denmark
- 2. Immune mechanisms in the transition from obesity to diabetes**
Johan Fernø, KG Jebsen Center of Diabetes Research, Bergen
- 3. How and why does exercise benefit insulin sensitivity?**
Sindre Lee Ødegaard, Oslo Diabetes Research Center

Kl. 11.45 Pause

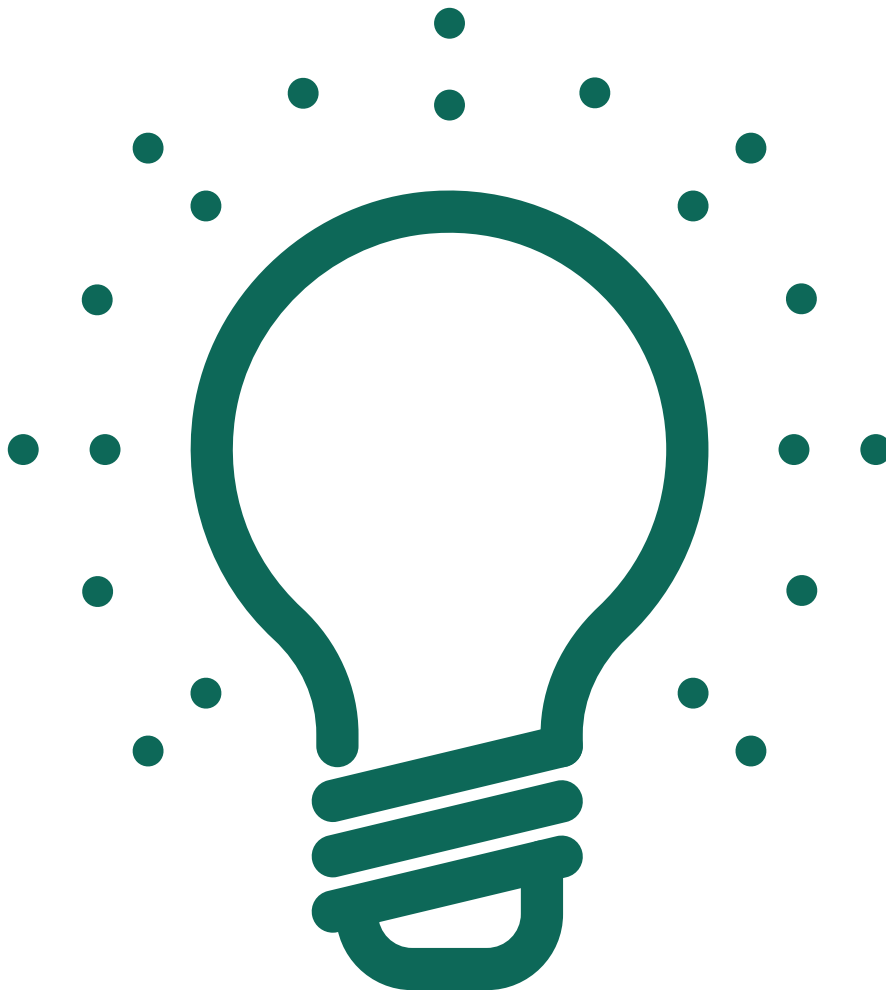
Diabetesforum 2021

Kl. 12.00 **Diabetes is a bihormonal disease – focus on the alpha cell**

Chair: Trond G. Jenssen

- 1. Glucagon in type 2 diabetes, new concepts in physiology and treatment**
Filip Knoop, Gentofte University Hospital, Denmark
- 2. The alpha cell in type 1 diabetes – unanswered questions so far**
Trond. G. Jenssen, Oslo University Hospital
- 3. The alpha cell in type 1 diabetes – not so insignificant as we tend to believe**
Olle Korsgren, Uppsala University and University of Gothenburg, Sweden

Kl. 13.00 **Pause**

Diabetesforum 2021

Fagforum onsdag 28. april

Parallele seminarer kl. 09.00–12.15

Parallell 1 - 180 min.

Kl. 09.00 Fagseminar arrangert av diabetessykepleiere

Ansvarlig: Annette Bævre Larsen

- 1. Velkommen** v/styreleder NSF/FFD Beryl Kristensen
- 2. Innledende foredrag** v/leder i NSF Lill Sverresdatter Larsen
- 3. Presentasjon av faggruppa for diabetessykepleiere** v/styreleder NSF/FFD Beryl Kristensen
- 4. Diabetes hos voksne – sett fra et barneperspektiv**
Julie Hansen, diabetessykepleier/MSc fra Høgskulen på Vestlandet
- 5. Diabetessykepleieren på legekantoret**
Eli Røed Jensen, diabetessykepleier
- 6. Ny teknologi i et behandlingperspektiv**
Sissel Salater, forskningssykepleier og Torild Hovin Viem, diabetessykepleier

Parallell 2 - 90 min.

Kl. 10.45 Grunnkurs i diabetes type 1 og diabetes type 2

Ansvarlig: Kristian Furuseth

Utbredelse, komplikasjoner og behandling

Kristian Furuseth, allmennlege

Mål: Gi deltakerne noe de kan bruke i behandlingen – uansett hvilket nivå de jobber på.

Parallell 3 - 90 min.

Kl. 10.45 Forebygging og tverrfaglig samarbeid for bedre sårbehandling

Ansvarlig: Lise S. Nybo

- 1. Feilstilling og nevropati – den diabetiske fot**
Susanna Fonneland Valland, LIS-lege
- 2. Presentasjon av ny studie; Trykkmåling av diabetiske føtter**
Ninnis Thorkildsen, ortopediingeniør
- 3. Hvordan optimalisere tverrfaglig samarbeid for forebygging av sår og bedre sårbehandling**
Ellen Krohn, ortopediingeniør

Diabetesforum 2021

Parallell 4 - 75 min.

Kl. 11.00 **Veiledningsverktøy for kostveiledning i allmennpraksis**

Ansvarlig: Ole Strand

Nivåtilpasset allmennleger

Prosjekt i samarbeid med Helsedirektoratet

Anne-Marie Aas og Kirsti Bjerkan, klinisk ernæringsfysiologer

Kl. 12.15 **Pause**

Kl. 13.15 **Åpningshilsen**

Helse- og omsorgsminister Bent Høie

Kl. 13.30 **Moderne diabetesbehandling**

Panelleder: Knut Dahl-Jørgensen, professor emeritus

Paneldeltakere: allmennlege Ole Strand og diabetessykepleier Tilla Landbakk

1. Dagens behandling av diabetes type 1

Torild Skrivarhaug, professor

2. Dagens behandling av diabetes type 2

Kåre I. Birkeland, professor

Kl. 14.30 **Pause**

Kl. 14.45 **Forebygging av overvekt og diabetes type 2**

Ansvarlige: Anne-Marie Aas, Kristian F. Hanssen og Jon Haug

1. Utvikling og status av overvekt i Norge

Anne-Marie Aas, klinisk ernæringsfysiolog

2. Hva styrer våre valg og handlinger?

Jon Haug, spesialist i klinisk psykologi, dr.philos.

3. Kåseri «Led oss ikke inn i mer fristelse»

Bjørnar Allgot, generalsekretær i Diabetesforbundet

4. Hvordan snu den negative utviklingen på individ- og samfunnsnivå?

• Kostverktøyet v/Tove Drillen, prosjektleder

• Primærhelseteam på fastlegekontorene v/Jorg Karlgård, fastlege

• Nasjonal satsing for å forebygge overvekt og fedme i befolkningen v/Henriette Øien, Helsedirektoratet

5. Opplysende samtale spørsmål/debatt v/programleder

Kl. 16.15 **Pause**

Diabetesforum 2021

Parallele seminarer kl. 16.45–18.15

Parallell 1

Kl. 16.45 **Praktiske behandlingsretningslinjer for diabetes type 2**

Ansvarlige: Kåre I. Birkeland og Tor Claudi

Nivåtilpasset allmennleger

- 1. Hvordan behandles diabetes type 2 i Norge?**
Tor Claudi, overlege
- 2. Medikamentell blodsukkersenkende behandling etter nasjonale behandlingsretningslinjer belyst ved kasuistikker**
Kåre I. Birkeland, professor og Tor Claudi, overlege

Parallell 2

Kl. 16.45 **Teknologiske hjelpemidler**

Ansvarlig: Hans-Jacob Bangstad

- 1. Kontinuerlig vevsglukosemåler – tror vi eller vet vi at det hjelper?**
Hans-Jacob Bangstad, professor dr.med.
- 2. Fra blodsuktermåling til aktiv bruk av kontinuerlig vevsglukosemåler ved insulinbehandlet diabetes**
Elisabeth Aadne Jacobsen, diabetessykepleier
- 3. Insulinpumper og closed loop-systemer**
Marianne Høglund, endokrinolog og overlege

Parallell 3

Kl. 16.45 **Mat og måltidsinsulin**

Ansvarlige: Brit Bechensteen og Kari Saxegaard

- 1. Introduksjon til tema og presentasjon av nye hjelpemidler, filmer og app**
Brit Bechensteen og Kari Saxegaard, kliniske ernæringsfysiologer
- 2. Hvordan påvirker fett og protein insulinbehovet**
Severina Haugvik, klinisk ernæringsfysiolog
- 3. Når mat blir matematikk – hvordan møte brukere med ulik tilnærming til tema**
Brit Bechensteen og Kari Saxegaard, kliniske ernæringsfysiologer

Kl. 17.30 **Kostveiledning ved diabetes type 2**

Ansvarlig: Anne-Marie Aas

Et tilbud for alle som gir kostveiledning til denne gruppen eller har interesse for temaet
Anne-Marie Aas, klinisk ernæringsfysiolog

Diabetesforum 2021

Parallell 4

Kl. 16.45 **Diabetespsykologi ved diabetes type 2**

Ansvarlige: Eirin Winje, Ane Wilhelmsen-Langeland og Randi Abrahamsen.

Hvordan unngå mulige hindre for god egenbehandling

Eirin Winje, psykologspesialist ph.d., Ane Wilhelmsen-Langeland, psykologspesialist, ph.d., somnolog, og Randi Abrahamsen, psykologspesialist

Kl. 17.30 **Nettbasert oppfølging og behandling**

Ansvarlige: Ane Wilhelmsen-Langeland, Randi Abrahamsen og Line Wisting.

Tre perspektiver på nettbasert oppfølging og behandling drøftes

Ane Wilhelmsen-Langeland, psykologspesialist, ph.d., somnolog, Randi Abrahamsen, psykologspesialist, og Line Wisting, forsker, ph.d.

Kl. 18.15 **Pause**

Kl. 18.30 **Oppsummering av dagen**

Panel deltakere: Representanter fra programkomiteen

Hvordan vil dagens nyheter påvirke oppfølging og behandling?

Diabetesforum 2021

Fagforum torsdag 29. april

Parallele seminarer kl. 08.00–09.15

Parallell 1

Kl. 08:00 Hjertesykdom og nyresykdom ved diabetes. Praktiske grep i behandlingen

Ansvarlige: Kåre I. Birkeland og Trond G. Jenssen

Nivåtilpasset allmennleger

Parallell 2

Kl. 08.00 Foreldreveiledningsprogrammet

Ansvarlige: Jon Haug og Nina Handelsby

Gjennomgang av veiledningsprogrammet, og brukererfaringer fram til nå v/programleder

Jon Haug, spesialist i klinisk psykologi, dr.philos. og Nina Handelsby, psykologspesialist

Parallell 3

Kl. 08.00 Diabetes hos eldre – på sykehjem og i hjemmesykepleien

Ansvarlig: Tilla Landbakk

1. Diabetes hos eldre

Tilla Landbakk, diabetessykepleier Sykehuset Innlandet, Gjøvik

2. Fagutvikling i praksis, med fokus på diabetes i sykehjem

Kjersti Valde, kvalitetssjef Langerud sykehjem i Oslo

3. Implementering av data fra sykehjem i norsk diabetesregister for voksne – en pilotstudie

Marjolein Iversen, professor ved Høgskulen på Vestlandet

Parallell 4

Kl. 08.00 Medisinstart i apotek

Ansvarlig: Janne Smedberg

Introduksjon av og erfaringer med tjenesten

Presentert av blant andre erfarne tjenestefarmasøyter

Kl. 09.15 Pause

Diabetesforum 2021

Kl. 09.30 Registerdata – siste og viktigste nyheter

Ansvarlig: Karianne Fjeld Løvaas

- 1. Barnediabetesregisteret**
Torild Skrivarhaug, professor
- 2. Norsk diabetesregister for voksne**
John G. Cooper, overlege, endokrinolog
- 3. HUNT4**
Bjørn Olav Åsvold, overlege, professor

Kl. 10.15 Pause

Kl. 10.30 Nytt om hjerte og nyrer

Ansvarlige: Kåre I. Birkeland og Trond G. Jenssen

- 1. Hjertebeskyttende behandling – ikke bare blodtrykk og kolesterol?**
Lars Gullestad, professor
- 2. Nyrebeskyttende behandling – ikke bare blodtrykk og blodsukker?**
Trond G. Jenssen, professor
- 3. Paneldiskusjon**

Kl. 11.30 Pause

Kl. 12.00 Helhetlig behandling – mennesket bak tallene

Ansvarlige: Jon Haug og Nina Handelsby.

- 1. Filminnledning**
«Effective Ways to solve problems» av Stuart Ablon
- 2. Diskusjon v/programleder**
Jon Haug, spesialist i klinisk psykologi, dr.philos. og Nina Handelsby, psykologspesialist

Kl. 13.00 Pause

Kl. 13.15 Spennende nyheter fra forskningen

Ansvarlige: Kristian Hanssen, Kåre I. Birkeland, Trond G. Jenssen og Knut Dahl-Jørgensen

- 1. Diabetes og spiseforstyrrelser**
Line Wisting, forsker, ph.d.
- 2. Nytt om diabeteskosten: Ikke bare hva og hvordan, men også når**
Serena Tonstad, overlege
- 3. Svangerskapsdiabetes – hvordan går det med mor og barn videre?**
Kristian F. Hanssen, professor emeritus
- 4. Stamcellebehandling ved diabetes**
Hanne Scholz, seniorforsker

Diabetesforum 2021

Kl. 14.15 Pause

Kl. 14.30 Diabetes og covid-19

Ansvarlig: Trond G. Jenssen

1. Covid-19 og diabetes – hva har vi lært?

Trond G. Jenssen, professor

2. Covid-19 i Norge – status og fremtid

Hanne L. Gulseth, avdelingsdirektør FHI

3. Vaksinerne – virkemåte, effekt og sikkerhet

Anne Spurkland, professor

Kl. 15.30 Oppsummering av Diabetesforum 2021

Panel deltakere: Representanter fra programkomiteen

Hvordan vil nyheter på Diabetesforum påvirke oppfølging og behandling?

